

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Milana Lipovského a sudcov JUDr. Jany Serbovej a JUDr. Igora Burgera na verejnom zasadnutí v Bratislave 7. decembra 2011 v trestnej veci obžalovaného **D. R. pre trestný čin sprenevery** podľa § 248 ods. 1, ods. 5 zák. č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov (Tr. zák.), o odvolaní, ktoré podal obžalovaný D. R. proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 16. augusta 2011, sp. zn. 5T 5/2004, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 258 ods. 1 písm. e/, ods. 2 Tr. por. napadnutý rozsudok krajského súdu **sa z r u š u j e** vo výroku o treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu.

Na základe § 259 ods. 3 Tr. por. obžalovaný D. R. podľa § 248 ods. 5 Tr. zák., s použitím § 40 ods. 1, ods. 5 písm. c/ Tr. zák. **sa o d s u d z u j e na trest odňatia slobody na 2 (dva) roky.**

Podľa § 58 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. výkon tohto trestu **sa podmienične o d k l a d á .**

Podľa § 59 ods. 1 Tr. zák. **sa obžalovanému určuje skúšobná doba na 4 (štyri) roky.**

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici ako súdu prvého stupňa zo 16. augusta 2011, sp. zn. 5T 5/2004, obžalovaný D. R. bol uznaný za vinného zo spáchania trestného činu sprenevery podľa § 248 ods. 1, ods. 5 Tr. zák. v podstate na tom skutkovom základe, že

D. R. ako majiteľ firmy D. R. E. a súčasne spoločník spoločnosti s ručením obmedzeným (s.r.o.) E. so sídlom v Ž. na základe leasingových zmlúv z 19. januára 1998 a 22. januára 1998 prevzal od akciovej spoločnosti C. (A.) na základe leasingových zmlúv z 19. januára 1998 dva ťahače návesu zn. Scania a zmlúv z 22. januára 1998 dva nákladné valníkové návesy, ktoré v období od 9. do 13. júna 1998 predal nezisteným osobám do Sýrie; prostredníctvom J. Š. nadviazal kontakt s M. Z., ktorý v domnienke, že ide o ťahače a návesy patriace D. R., zabezpečil prevoz a predaj kamiónov prostredníctvom H. B., J. Š. a O. V. do Sýrie, pričom D. R. im na tento účel zabezpečil kópie technických preukazov vozidiel, náhradné kľúče od nich a ďalšie potrebné doklady, ale originály technických preukazov a kľúčov si ponechal a 3. júna 1998 podal na polícii trestné oznámenie o odcudzení vozidiel v Ž.; A. tak spôsobil škodu 9 718 321,20 Sk (322 589,16 €).

Krajský súd za to obžalovanému R. podľa § 248 ods. 5, § 40 ods. 1, ods. 5 písm. c/ Tr. zák. uložil trest odňatia slobody na tri roky a šesť mesiacov, na jeho výkon tohto podľa § 39a ods. 3 Tr. zák. zaradil do prvej nápravno-výchovnej skupiny; podľa § 53 ods. 1 Tr. zák. obžalovanému uložil tiež peňažný trest 5 000 € a podľa § 54 ods. 3 Tr. zák. ustanovil náhradný trest odňatia slobody na jeden rok.

Proti rozsudku krajského súdu podal obžalovaný D. R. odvolanie, ktorým sa domáhal zrušenia rozhodnutia a vrátenia veci súdu prvého stupňa, aby ju tento v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Odvolateľ namietal skutkové zistenia súdu najmä v tom, že leasingové zmluvy neuzavrel ako živnostník (firma D. R. E.), ale ako spoločník a konateľ s.r.o. E., v čom videl zásadnú rozdielnosť svojho postavenia a aj zodpovednosti; namietal tiež, že dostatočne nebol preukázaný vývoz vozidiel do Sýrie, a preto jeho konanie bolo nesprávne právne posúdené ako trestný čin sprenevery.

Odvolateľ alternatívne tiež navrhol (v prípade uznania jeho viny) nahradenie trestu odňatia slobody uložením síce toho istého druhu trestu v primeranej výmere, ale s povolením

podmienečného odkladu jeho výkonu. Obžalovaný tento svoj návrh odôvodnil dlhým časovým odstupom od spáchania skutku, čo zohľadňuje aj judikatúra; zároveň poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorý uznal, že bolo porušené jeho (obžalovaného) ústavné právo na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných priet'ahov.

Prokurátor navrhol odvolanie obžalovaného ako nedôvodné zamietnuť.

Najvyšší súd ako súd odvolací v intenciách § 564 ods. 4 teraz účinného Trestného poriadku (zák. č. 301/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov) nezistil dôvod na rozhodnutie podľa § 253 ods. 1 alebo ods. 3 Tr. por., a preto v zmysle § 254 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov napadnutého rozsudku a správnosť jemu predchádzajúceho konania, prihliadajúc pritom aj na (prípadné) chyby odvolaním nevytýkané, pričom dospel k záveru, že výroky napadnutého rozsudku sú legálne; neprimeraným je len jeho výrok o treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu.

Krajský súd už vo veci rozhodoval meritórne, a to rozsudkom z 9. septembra 2010, sp. zn. 5T 5/2004; v konaní o odvolaní rozhodnutím Najvyššieho súdu z 8. júna 2011, sp. zn. 3 To 6/2011, bol uvedený rozsudok súdu prvého stupňa zrušený v jeho časti, v ktorej bol obžalovaný D. R. uznaný za vinného zo spáchania trestného činu sprenevery a v tejto časti bola vec vrátená krajskému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie. Výrok rozsudku z 9. septembra 2010, ktorým bol obžalovaný Z. oslobodený spod obžaloby, zostal nedotknutý a nadobudol právoplatnosť.

Uvedený rozsudok z 9. septembra 2010 bol výsledkom rozsiahleho a vcelku primeraného a dostatočného dokazovania, z ktorého vyplýva skutkový stav tak, ako je teraz zistený v napadnutom rozsudku súdu prvého stupňa zo 16. augusta 2011. Dôvodom zrušenia pôvodného rozsudku z 9. septembra 2010 boli určité rozpory medzi skutkovými zisteniami a tzv. skutkovou vetou rozsudku, resp. pri rozhodovaní o treste bolo aplikované neprimerané ustanovenie zákona.

Tieto čiastkové nedostatky, ktoré však nemali zásadný vplyv na meritum veci, boli v teraz uskutočnenom konaní odstránené, pričom nedošlo k žiadnym zásadným zmenám v skutkovom zistení, že obžalovaný D. R. konal tak, ako prípad opisuje krajský súd v napadnutom rozsudku.

Námietky uvedené v odvolaní obžalovaného nie je možné akceptovať ako relevantné, pričom ide o jeho obhajobné (ale nepreukázané) tvrdenia, resp. subjektívny pohľad na hodnotenie jednotlivých dôkazov. Odvolací súd v terajšom konaní o odvolaní (rovnako ako v konaní predchádzajúcom) nezistil také okolnosti, ktoré by mohli viesť k revízii rozsudku súdu prvého stupňa, a to pokiaľ ide o zistenia skutkové, ale aj právne (kvalifikácia skutku ako trestného činu sprenevery podľa § 248 ods. 1, ods. 5 Tr. zák.).

Krajský súd napokon v odôvodnení písomného vyhotovenia napadnutého rozsudku vyložil, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov. Z odôvodnenia je zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou, prečo považoval dokazovanie za dostatočné a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení v otázke viny. Túto časť napadnutého rozsudku, ktorá zodpovedá ustanoveniu § 125 Tr. por., si osvojuje aj odvolací súd a vo vzťahu k výroku o vine obžalovaného D. R. na tieto poukazuje.

Pred vyhlásením napadnutého rozsudku prokurátor v prospech obžalovaného navrhol uloženie miernejšieho trestu s poukazom na dĺžku konania a skutočnosť, že D. R. pred aj po spáchaní predmetného trestného činu viedol riadny život; samozrejme toto žiadal aj obžalovaný. Krajský súd svoje stanovisko nezmenil a obžalovanému D. R. uložil trest odňatia slobody ako v predchádzajúcom konaní.

Odvolací súd prihliadol na ustanovenie § 23 ods. 1 Tr. zák. o účele trestu a vychádzajúc z účelu Trestného poriadku (jeho ustanovenie § 1 ods. 1) konštatuje, že procesná norma požaduje, aby hmotnoprávna norma bola aplikovaná čo najskôr (včasné odhalenie a postih páchatel'a).

Ďalej je potrebné vziať do úvahy, že pri určení druhu trestu a jeho výmery (§ 31 ods. 1 Tr. zák.) jedným z dôležitých znakov je aj stupeň nebezpečnosti trestného činu pre spoločnosť (§ 3 ods. 4 Tr. zák.); znakom je tu posúdenie osoby páchatel'a. Jeho profil bol už spomenutý a nebolo zistené, že by od trestného činu spáchaného pred skoro štrnástimi rokmi, resp. ani predtým, bol odsúdený za iný delikt; táto skutočnosť znižuje stupeň spoločenskej nebezpečnosti ním spáchaného trestného činu. Je potrebné tiež zohľadniť aj poľahčujúcu okolnosť a nezistenie okolností prítiažujúcich. Napokon prichádza do úvahy aj skutočnosť,

že prvý meritórny rozsudok bol vydaný až dvanásť rokov od spáchania deliktu a jedenásť rokov od začatia trestného stíhania, pričom zavinenie obžalovaného na tomto nepriaznivom stave nebolo zistené.

Tento stav odporuje čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ktorým je stanovené právo občana, aby jeho vec bola verejne prerokovaná bez zbytočných prieťahov. Rovnaké právo dáva občanovi aj čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ľudských právach úpravou, že prerokovanie jeho veci súdom spravodlivo a verejne má byť uskutočnené v primeranej lehote.

Týmto princípom zodpovedá aj ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva, Ústavného súdu Slovenskej republiky a jej Najvyššieho súdu. Jej základným rysom je znižovanie uložených trestov, čo zodpovedá aj princípu spravodlivosti, lebo vykonávanie závažného trestu po dlhom období od spáchania deliktu nemá zásadný vplyv ani na páchatel'a ani neslúži generálnej prevencii, je skôr aktom formálneho aplikovania zákona, bez vzťahu k jeho výchovnému aspektu.

Najvyšší súd v tejto súvislosti tiež pripomína, že rozhodnutím Ústavného súdu Slovenskej republiky z 31. mája 2011, sp. zn. III. ÚS 196/2011, bolo konštatované, že v rozhodovanej veci bolo porušené právo obžalovaného na prejednanie veci v primeranej lehote, čo však nebolo spôsobené jeho chybou.

Najvyšší súd vzhľadom na uvedené považuje trest odňatia slobody uložený obžalovanému D. R. krajským súdom za neprimeraný, a preto podľa § 258 ods. 1 písm. e/, ods. 2 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu. Ide o oddeliteľný výrok rozsudku a keďže boli splnené aj podmienky stanovené v § 259 ods. 3 Tr. por., odvolací súd sám vo veci rozhodol.

Z dôvodov prezentovaných krajským súdom v napadnutom rozsudku sú splnené podmienky na mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody obžalovanému D. R.; odvolací súd preto aplikujúc ustanovenie § 40 ods. 1 Tr. zák. podľa § 248 ods. 5 Tr. zák. (pričom prihliadol aj limity takého zníženia podľa § 40 ods. 5 Tr. zák.) tomuto uložil trest odňatia slobody na dva roky.

Boli splnené podmienky na povolenie podmiennečného odkladu výkonu uloženého trestu odňatia slobody (§ 58 ods. 1 písm. a/ Tr. zák.) a je potrebné obžalovaného potrestať trestom bezprostredne nespojeným s obmedzením jeho slobody, odvolací súd aplikoval uvedené zákonné ustanovenie; zároveň podľa § 59 ods. 1 Tr. zák. určil skúšobnú dobu, ktorú považuje za primeranú.

Týmto výsledkom zostali nedotknuté ďalšie výroky napadnutého rozsudku krajského súdu, a to o uložení peňažného trestu obžalovanému a ustanovení náhradného trestu odňatia slobody; odvolací súd nezistil dôvod na zmenu týchto výrokov.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku riadny opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 7. decembra 2011

JUDr. Milan L i p o v s k ý , v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová